

**UCHWAŁA NR LIV/443/22
RADY GMINY ANDRESPOL**

z dnia 26 maja 2022 r.

w sprawie zatwierdzenia Strategii Rozwoju Miejscowości Wiśniowa Góra

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583) **Rada Gminy Andrespol uchwala, co następuje:**

§ 1. Zatwierdza się Strategię Rozwoju Miejscowości Wiśniowa Góra w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Andrespol.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Andrespolu oraz na tablicy ogłoszeń.

Przewodniczący Rady Gminy
Andrespol

Jan Woźniak

Załącznik do uchwały Nr LIV/443/22
Rady Gminy Andrespol
z dnia 26 maja 2022 r.

STRATEGIA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. WPROWADZENIE	3
3. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA	5
3.1 POŁOŻENIE	5
3.2 POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ.....	5
3.3 HISTORIA MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA	9
3.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI.....	11
4. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	12
4.1 ZASOBY PRZYRODNICZE.....	12
4.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE	12
4.3 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	13
4.4 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	14
Sieć wodociągowa	15
Sieć kanalizacyjna	15
Sieć gazowa	15
Sieć drogowa	15
4.5 GOSPODARKA I ROLNICTWO	15
4.6 KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	16
5. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA.....	18
6. PLAN DZIAŁAŃ	20
7. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ na lata 2022 – 2026.....	22
8. WDROŻENIE I MONITOROWANIE STRATEGII	23
9. PODSUMOWANIE	23

1. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Strategia Rozwoju Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Podstawą tworzenia dokumentu jest również świadomość istnienia lokalnych zasobów i potencjałów, ich maksymalne wykorzystanie. Ponadto sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o wspólnotowe środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Andrespol przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Wiśniowa Góra.

Dokument ten zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z ich szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Podstawą opracowania dokumentu są m.in. Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność dla obszaru Stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania „STER” oraz Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2015 – 2022.

Niniejsza Strategia jest dokumentem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że może on zostać uzupełniony o nowe zadania. Zmianie może też ulec kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

2. WPROWADZENIE

Uwarunkowania Strategii Rozwoju Miejscowości mają zdecentralizowany, lokalny charakter. Obejmuje on ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany przy udziale przedstawicieli gminy.

Specyfika Strategii, z uwagi na ograniczony zakres terytorialny objęty dokumentem, ukierunkowana jest na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. Dzięki temu może stanowić doskonale uzupełnienie strategii rozwoju gminy, związku gmin czy powiatu, które zazwyczaj koncentrują się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem Strategii jest podtrzymanie i odtworzenie atrakcyjności wsi, jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszych czasach, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność, jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność, jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i podwyższy jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu.

Strategia Rozwoju Wsi ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Strategii Rozwoju Miejscowości:

1. umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe,
2. zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej,
3. dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna,

4. tworzenie dokumentu strategicznego sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Strategii Rozwoju jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiłowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

3. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA

3.1 POŁOŻENIE

Miejscowość Wiśniowa Góra położona jest w centralnej Polsce, w województwie łódzkim, powiecie łódzkim wschodnim. Jest częścią gminy Andrespol, która przylega do wschodnio-południowej granicy stolicy województwa i trzeciego pod względem liczby mieszkańców miasta w Polsce – Łodzi.

Gmina Andrespol wchodzi w skład jednostek administracyjnych tworzących tzw. łódzki obszar metropolitalny (ŁOM). Jest gminą wiejską, ale silnie zurbanizowaną o stosunkowo wysokim odsetku terenów zurbanizowanych wynoszącym 35 % ogólnej powierzchni gminy i gęstości zaludnienia wynoszącej 542 mieszkańców na km². Tereny rolne to ponad 32,9 % powierzchni gminy. W połączeniu czynniki te nadają gminie charakter peryferyjnie położonego obszaru miejskiego. Granica morfologiczna, pomiędzy gminą Andrespol, a Łodzią jest słabo widoczna. W układzie przestrzennym nadaje to gminie charakter dobrze ukształtowanego podmiejskiego zespołu osiedlowego, a od otaczających terenów odróżnia ją jedynie większa lesistość.

3.2 POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ

Powierzchnia gruntów w miejscowości Wiśniowa Góra jest równa 601,9 ha, z czego grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią około 117,9 ha tj. 21 % ogólnej powierzchni gruntów.

Wykres. Grunty w miejscowości Wiśniowa Góra.

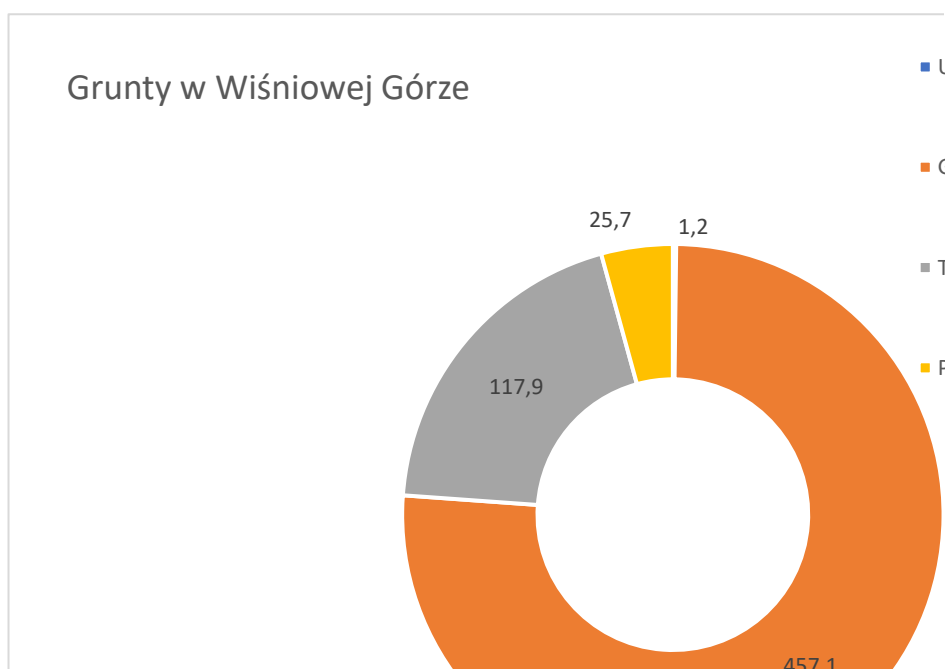

Tabela. Udział poszczególnych rodzajów użytkowania terenów miejscowości Wiśniowa Góra.

		Powierzchnia w ha	% do całkowitej powierzchni miejscowości Wiśniowa Góra
Ogółem		601,9	100,0
Użytki rolne		1,2	0,2
	Grunty orne	1,0	
	Sady	0,0	
	Łąki	0,0	
	Pastwiska	0,0	
Grunty rolne zabudowane		0,2	
Grunty leśne		457,1	75,9
Tereny zurbanizowane		117,9	21
	Zabudowane	69,8	
	Niezabudowane	25,3	
	Przemysłowe	0,8	
	Wypoczynkowe	2,1	
	Drogi	19,9	
	Tereny kolejowe	0,0	
Grunty pozostałe		25,7	4,3

Źródło: Na podstawie danych Urzędu Gminy Andrespol, stan na dzień 17.05.2022 r.

W gminie Andrespol funkcjonuje dziesięć jednostek pomocniczych – sołectw:

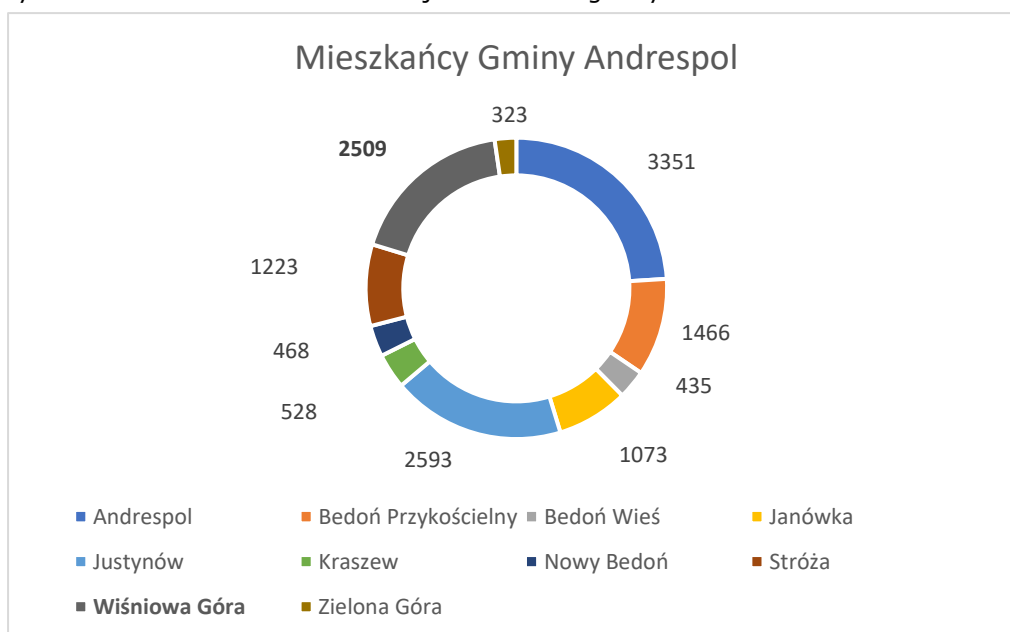
STRATEGIA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA

▪ Andrespol	3351 mieszkańców
▪ Bedoń Przykościelny	1466 mieszkańców
▪ Bedoń Wieś	435 mieszkańców
▪ Janówka	1073 mieszkańców
▪ Justynów	2593 mieszkańców
▪ Kraszew	528 mieszkańców
▪ Nowy Bedoń	468 mieszkańców
▪ Stróża	1223 mieszkańców
▪ Wiśniowa Góra	2509 mieszkańców
▪ Zielona Góra	323 mieszkańców

Ogółem Gmina Andrespol liczy 13 969 mieszkańców.

Wykres. Liczba mieszkańców w miejscowościach gminy. Stan na dzień 17.05.2022 r.

Liczba mieszkańców Wiśniowej Góry na dzień 17.05.2022 r. wynosiła 2 509 osób, co stanowi ok. 18 % ludności całej gminy. Gęstość zaludnienia wynosi 417 osób na 1 km² i jest niższa od średniej dla gminy (542 osoby na 1 km²), co wskazuje, iż jest to miejscowość o niskim stopniu zurbanizowania, z przeważającą zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Wśród mieszkańców Wiśniowej Góry przewagę liczebną stanowią kobiety. Zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji ludności w miejscowości tej mieszka 1177 mężczyzn i 1332 kobiety.

Tabela. Ludność Wiśniowej Góry według wieku i płci

Przedział wieku	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-2	45	16	29
3	9	1	8
4-5	41	18	23
6	22	11	11
7	29	16	13
8-12	139	65	74
13-15	98	45	53
16-17	53	29	24
18	33	15	18
19-20	54	27	27
21-40	577	280	297
41-60	757	394	363
61-64	178	77	101

65-70	172	73	99
71-81	206	83	123
> 81	96	27	69

Źródło: Na podstawie danych Urzędu Gminy Andrespol, stan na dzień 17.05.2022 r.

3.3 HISTORIA MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA

W średniowieczu tereny obecnej gminy Andrespol pokrywała puszcza, miejscami przechodząc w bagna i mokradła, co nie sprzyjało osadnictwu na tym obszarze. Z czasem zaczęli jednak pojawiać się pierwsi osadnicy chłopscy, lokując się zwłaszcza na niskich obszarach wśród lasów. Pierwsza wieś na tym terenie datowana jest na XII wiek. Z kolei w XV i XVI wieku powstała królewska wieś Wiączyń, szlachecka Bedoń oraz włościańska w Kraszewie.

Wiek XVI i XVII to okres istnienia majątków ziemskich stanowiących dziedzictwo rodzin Bedońskich, Stokowskich oraz Sucheckich. Majątek pierwszej z wymienionych rodzin z biegiem lat podlegał uszczupleniu, zwłaszcza w XVII w. na rzecz Sucheckich i Stokowskich.

Ważną datą w rozwoju okolicznych miejscowości był rok 1751, w którym to Hieronim Florian Radziwiłł nabył Bedoń, włączając te tereny w poczet jednej z największych ówczesnych fortun magnackich w Polsce. Można przypuszczać, że nabycie ziemi przez Hieronima Radziwiłła było spowodowane atrakcyjnością opisywanych obszarów jako terenów łowieckich, z gęstym zalesieniem, ale także ich bliskością do Piotrkowa, siedziby Trybunału Koronnego.

Kolejnym etapem rozwoju terenów wokół Łodzi i ich zasiedlania było zapoczątkowane w latach 1802 – 1803 osadnictwo pruskie, początkowo skupiające się koło osiedla rolnego Neu – Suzfeld (obecna nazwa: Nowosolna), położonego na wschód od miasta. W przyszłości, osada ta miała stać się nowym ośrodkiem administracji pruskiej na szczeblu powiatowym. W 1803 roku na wschód od Nowosolnej powstały 3 nowe osiedla: Wiączyń Górny, Wiączyń Dolny oraz Wiączyń Nowy, a na południu Andrzejów. Klęska Prus w wojnie z Napoleonem położyła kres kolonizacji pruskiej, a omawiany obszar wszedł w skład Księstwa Warszawskiego utworzonego w 1807 roku.

Należy również wspomnieć, że okres zaborów przyczynił się do zmian administracyjnych w państwie. Ziemie dzisiejszej gminy Andrespol, weszły w skład Prus Południowych, a po reformie z 1793 roku i wprowadzeniu podziału na

departamenty, znalazły się w departamencie łęczyckim. Ostatecznie, w 1796 roku, ziemie dzisiejszej miejscowości Stróża, jak i inne okoliczne wsie weszły w skład powiatu zgierskiego.

Ziemie należące obecnie do gminy Andrespol do 1805 roku należały do Magdaleny von Jordan – Sucheckiej, będąc częścią dworu bedońskiego. 29 grudnia 1809 roku aktem notarialnym sporządzonym u notariusza okręgu zgierskiego została założona na prawie olęderskim osada Andrespol, ziemia pod przyszłą osadę wydzielona została z majątku Bedoń.

Nazwa Wiśniowa Góra została pierwszy raz użyta w 1878 roku. Geneza nie jest znana, ale z posiadanych informacji wynika, iż miejscowość powstała w 1877 roku z części dóbr bedońskich określanych wówczas jako „osada Zimna Woda”.

Ważnym czynnikiem, mającym wpływ na rozwój gospodarczy Andrespola i okolicznych miejscowości była budowa kolei warszawsko – wiedeńskiej w 1848 roku oraz bliskość traktu łączącego Łódź ze stacją osobowo – towarową w Rokicinach. Przewożono wtedy m.in. pasażerów, pocztę oraz surowce dla osad sukienniczej Łodzi.

W okresie I wojny światowej tereny dzisiejszej gminy Andrespol leżały na obszarze zajętym przez wojska niemieckie, a w 1915 roku stały się częścią Generalnego Gubernatorstwa Warszawskiego.

Nowy podział administracyjny, wprowadzony w 1919 roku doprowadził do utworzenia województwa łódzkiego oraz włączenia do gminy Brójce miejscowości Stróża, Ludwików oraz Wiśniowa Góra.

W okresie okupacji hitlerowskiej tereny obecnej gminy Andrespol weszły w skład tzw. Kraju Warty. Zgodnie z obowiązującym wówczas prawem, ziemie należące do Polaków oraz Żydów przejmowało Wschodnioniemieckie Towarzystwo Gospodarki Rolnej Ekspozytura w Łodzi. Wydarzenie to zakończyło ponad 500-letni okres władania opisywanymi ziemiami przez kolejne pokolenia dziedziców.

Koloniści niemieccy, którzy do czasu wybuchu II wojny światowej stanowili większość mieszkańców wyemigrowali po wojnie do Niemiec. Na ich miejsce napłynęła ludność z okolicznych miejscowości, repatrianci oraz uciekinierzy ze wschodu.

1 stycznia 1973 roku powstała Gmina Andrespol jako jednostka administracyjna. W jej skład weszło 14 sołectw: Andrespol, Andrzejów, Bedoń

Przykościelny, Nowy Bedoń, Bedoń Wieś, Justynów, Janówka, Feliksin, Kraszew, Nery, Sądzieczno, Stróża, Huta Szklana i Wiśniowa Góra. Ten stan terytorialny utrzymał się do 1 stycznia 1988 roku, czyli do momentu podjęcia decyzji o powiększeniu granic miasta Łodzi. Wówczas odłączono od gminy Andrespol i przyłączono bezpośrednio do Łodzi: Andrzejów, Feliksin, Nery, Sądzieczno i Hutę Szklaną. Obecnie Gmina Andrespol obejmuje 10 sołectw.

W czasach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej miejscowość Wiśniowa Góra była znanym wśród łódzkiej społeczności podmiejskim ośrodkiem wypoczynkowo-leśnym. Znajdował się w niej komfortowy i nowoczesny Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji Relaks położony w lesie sosnowym z boiskami, kortami tenisowymi i odkrytym basenem. Tłumnie przyjeżdżali tu mieszkańcy robotniczej wówczas Łodzi. Obecnie charakter miejscowości podlega dynamicznym zmianom. W coraz większym stopniu Wiśniowa Góra staje się sypialnią Łodzi, a jej populacja szybko wzrasta. Powstaje wiele nowych nowoczesnych domów jednorodzinnych, rozwija się baza edukacyjna i rekreacyjna.

3.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI

Struktura przestrzenna gminy jest typem układu pasmowo – gniazdowego, ukształtowanego w oparciu o system głównych ciągów komunikacyjnych przebiegających przez jej terytorium tj.

- Drogę wojewódzką nr 713 w relacji: Łódź - Kurowice – Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Długość drogi po terenie gminy wynosi 3,2 km;
- Drogę powiatową nr 24156: Brzeziny – Andrespol – Wola Rakowa;
- Drogę powiatową nr 24252: Andrespol – Gałkówek – Koluszki.

W bezpośrednim sąsiedztwie gminy Andrespol przebiega także Autostrada A1, na którą można wjechać przez Gieźdów (węzeł Łódź-Góra) lub przez łódzką dzielnicę Widzew (węzeł Łódź-Wschód).

Ponadto dobre skomunikowanie gminie zapewnia linia kolejowa ze stacjami Bedoń i Justynów, dzięki której gmina jest połączona z siecią Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, a także linie miejskie i podmiejskie MPK Łódź.

Wiśniowa Góra stanowi miejscowość umiarkowanie zurbanizowaną oraz o przeciętnej gęstości zaludnienia w gminie, co daje jej charakter ukształtowanego

podmiejskiego zespołu osiedlowego z dużym obszarem leśnym. W strukturze zabudowy dominującą pozycję zajmują tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z minimalnymi enklawami budownictwa wielorodzinnego.

Usług o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym zostały ulokowane na terenie całego sołectwa, bez wyraźnej koncentracji. Główne funkcje Wiśniowej Góry to – funkcja mieszkaniowo – rekreacyjna.

Do najważniejszych punktów na mapie miejscowości zaliczyć należy kompleks szkolny, obiekt Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji, obiekt Orlik i boisko GLKS Andrespolia, budynek Zakładu Gospodarki Komunalnej, a także budynek OSP.

4. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

4.1 ZASOBY PRZYRODNICZE

Wiśniowa Góra jak i cała gmina Andrespol, geologicznie i morfogenetycznie związana jest ściśle z centralną i wschodnią częścią Łodzi. Występuje w obszarze staroglacjalnym zlodowacenia środkowopolskiego w strefie równinnej powierzchni sandrowej z wychodniami starszych osadów równinnej wysoczyzny morenowej.

Klimat lokalny i bioklimat obszaru gminy jest stosunkowo korzystny. Obecność dużych kompleksów leśnych - na południu (las Wiśniowa Góra); na północy (las Wiączyń - poza północną granicą gminy) i przylegający od wschodu do granicy gminy kompleks lasu gałkowskiego (leśnictwo Gałków wchodzi w skład nadleśnictwa Brzeziny) – sprawiają, że gmina Andrespol ma stosunkowo korzystne warunki w zakresie bioklimatu. Panują tu dobre warunki – tzw. "ciszy cyrkulacyjnej". Jedynym kierunkiem wzmożonych nawietrzeń wobec przewagi cyrkulacji zachodniej jest kierunek od Łodzi. Istnieje więc tu potencjalne zagrożenie przemieszczania zanieczyszczeń aerosanitarnych oraz hałasu z Łodzi.

Teren całej gminy Andrespol jest mało urozmaicony konfiguracyjnie i wysokościowo. Wysokości względne rzędu 18 m na całym obszarze gminy, pozwalają na stwierdzenie, że jest to obszar prawie płaski.

4.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE

Na terenie gminy Andrespol występuje 13 drzew – pomników przyrody, w tym w miejscowości Wiśniowa Góra dwa zlokalizowane na terenie Domu Pomocy

Społecznej – na terenie parku.

Oprócz wskazanych powyżej pomników przyrody podlegających ochronie szczególnej, znajduje się także prawnie chroniony Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Miazgi pod Andrespołem” – uchwała Nr XLIX/466/06 Rady Gminy Andrespol z dnia 8.06.2006 r. Obszar ten wpisuje się, w projektowany na szczeblu planowania przestrzennego województwa łódzkiego, Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Doliny Miazgi” obejmujący dolinę rzeki od obszaru źródłiskowego, aż do Koluszkowsko Lubochniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

4.3 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Większość obiektów tworzących gminną infrastrukturę społeczną położona jest w miejscowości Andrespol, gdzie zaspokajane są główne potrzeby mieszkańców całej gminy, takie jak opieka zdrowotna, pomoc socjalna czy potrzeby kulturalne.

Podstawowa opieka zdrowotna realizowana jest głównie przez Gminną Przychodnię Zdrowia w Andrespolu, która jest Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej. Udziela ona świadczeń medycznych w zakresie kilkunastu specjalności: lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, stomatologii, ginekologii, rehabilitacji, chirurgii, neurologii, okulistyki, laryngologii, pulmonologii, alergologii, kardiologii, diabetologii, psychiatrii, urologii, dermatologii oraz radiologii.

Ponadto w gminie działają „Medar Pro” Gabinet Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Andrespolu oraz NZOZ „Farm-Med” z siedzibą w Justynowie.

Działaniami pomocy społecznej w gminie Andrespol zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) z którego usług korzystało 275 rodzin. Ponadto w Justynowie działa Środowiskowy Dom Samopomocy, będący ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie oraz Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze.

Potrzeby kulturalne mieszkańców zaspokajane są przez Gminny Ośrodek Kultury w Wiśniowej Górze. W gminie działa również Biblioteka Publiczna z filiami w Wiśniowej Górze i w Justynowie.

Na terenie gminy zlokalizowane jest Samorządowe Przedszkole w Andrespolu, Samorządowe Przedszkole w Justynowie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bedoniu Wsi, Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicz w Wiśniowej Górze, Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Justynowie oraz Liceum Ogólnokształcące im. Jana Karskiego w Wiśniowej Górze.

Nad zapewnieniem porządku i bezpieczeństwa na terenie gminy czuwają policjanci z Posterunku policji w Andrespolu, który podlega Komendzie Powiatowej Policji Powiatu Łódzkiego Wschodniego.

Ponadto na terenie gminy działają 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP Andrespol, OSP Justynów, OSP Bedoń oraz OSP Wiśniowa Góra. OSP z Wiśniowej Góry jest jedną z najstarszych Ochotniczych Straży Pożarnych w powiecie łódzkim wschodnim. Została założona w 1929 roku z inicjatywy jednego z mieszkańców Wiśniowej Góry – Stefana Małeckiego.

Wiśniowa Góra leży na terenie Parafii Najświętszej Maryi Panny Nieustającej Pomocy, należącej do dekanatu Łódź Olechów archidiecezji łódzkiej. Parafia została erygowana 11 IX 1994 r. przez abp Władysława Ziółka. Prace związane z budową Domu Katechetycznego rozpoczęto w 1988 roku, a w 2000 roku podjęto prace budowlane w celu wzniesienia budynku kościoła. Prace zostały zakończone w 2003 roku, a poświęcenia nowej świątyni dokonał Ks. Arcybiskup W. Ziółek.

4.4 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Infrastruktura techniczna jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na rozwój gospodarczy Wiśniowej Góry. Stopień rozwoju i stan techniczny infrastruktury może stanowić zarówno szansę, jak i barierę jej rozwoju. Podstawowe elementy infrastruktury technicznej to: sieć kanalizacyjna, sieć wodociągowa, sieć gazowa oraz stopień zorganizowania sieci dróg i ich stan techniczny.

Sieć wodociągowa

Andrespol zaspokaja swoje potrzeby w zakresie gospodarki wodnej z zasobów wód podziemnych oraz czasowo w okresie letnim z wodociągowej magistrali przesyłowej „Pilica-Łódź”.

Sieć kanalizacyjna

Pierwsze prace przy budowie sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Andrespol rozpoczęto w 1994 roku. Od tego czasu sukcesywnie zwiększa się liczba kilometrów wybudowanej sieci. Duży wpływ w tym zakresie miało pozyskanie środków zewnętrznych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt rozbudowy Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Kraszewie, która dzięki modernizacji i uruchomieniu dodatkowego reaktora znacznie zwiększyła swoje moce przerobowe.

Sieć gazowa

Na terenie Wiśniowej Góry zaopatrzenie w gaz realizowane jest w oparciu o gaz płynny z butli i gaz przewodowy. Źródłem zasilania gminy jest gazociąg o średnicy Ø 225, o wydajności 20 tys. m³/h.

Sieć drogowa

Układ drogowy miejscowości Wiśniowa Góra oparty jest o drogę powiatową nr 24156: Brzeziny – Andrespol – Wola Rakowa.

Analizując stan rozwoju infrastruktury technicznej w zarówno w całej gminie jak i w miejscowości Wiśniowa Góra należy stwierdzić, iż jest on dostateczny, zarówno dla zaspokojenia potrzeb bytowych mieszkańców jak i potrzeb inwestorów. Jednocześnie nieustające powiększanie się liczby mieszkańców miejscowości oraz budowa kolejnych domów jednorodzinnych na jej obszarze wymaga prowadzenia dalszych inwestycji w infrastrukturę.

4.5 GOSPODARKA I ROLNICTWO

STRATEGIA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA

Miejscowość Wiśniowa Góra charakteryzuje się dużą ilością podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Struktura podmiotów wg profilu działalności jest bardzo zróżnicowana, z przewagą przedsiębiorstw usługowych.

Poniżej znajduje się wykaz większych podmiotów prowadzących działalność na terenie miejscowości Wiśniowa Góra:

Jednostki organizacyjne:

1	Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Wiśniowej Górze	ul. Tuszyńska 32
2	Liceum im. Jana Karłowicza w Wiśniowej Górze	ul. Tuszyńska 32
3	Przedszkole Samorządowe w Andrespolu – filia w Wiśniowej Górze	ul. Piekarnicza 4
4	Przedszkole Samorządowe w Andrespolu – filia w Wiśniowej Górze	ul. Tuszyńska 113
5	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji Relaks	ul. Tuszyńska 113
6	Gminny Ośrodek Kultury	ul. Tuszyńska 64
7	Ochotnicza Straż Pożarna w Wiśniowej Górze	ul. Tuszyńska 96
8	Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Andrespol	ul. Piekarnicza 6/10

Większe podmioty gospodarcze:

1.	Zakład Cukierniczy Piotr Karkowski	ul. Zubrzyckiego 12
2.	PPHU POLBUD Paweł Kaszuba	ul. Tuszyńska 95A
3.	INCHEM POLONIA sp z o.o.	ul. Tuszyńska 54
4.	Biuro rachunkowe „SIGMA” sp z o.o.	Ul. Tuszyńska 153A

Wiśniowa Góra nie należy do miejscowości typowo rolniczych. Na 601,9 ha ogólnej powierzchni tylko nieco poniżej 0,2 % (1,2 ha) stanowią użytki rolne. Zdecydowana większość gleb rolniczych należy do słabych i bardzo słabych. Są to grunty o ograniczonych możliwościach produkcji rolniczej i bardzo niskim potencjale urodzajności.

4.6 KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

Gminny Ośrodek Kultury

Powstanie Gminnego Ośrodka Kultury w Wiśniowej Górze datuje się na lata pięćdziesiąte. Jego pierwszą siedzibą był lokal przy ulicy Tuszyńskiej 118, w późniejszym czasie przeniesiony na ulicę Tuszyńską 84. W latach sześćdziesiątych nastąpiła kolejna zmiana siedziby na obecną lokalizację. Pierwotnie budynek ten służył jako magazyn pasz i nawozów, swoją siedzibę

miało tu też Kółko Rolnicze i Koło Gospodyń Wiejskich. W wyremontowanym budynku w roku 1966 na parterze powstało kino o wdzięcznej nazwie „Krokus” i sklep M.H.D., na piętrze natomiast swoją siedzibę znalazł założony w Zespół Pieśni i Tańca Wiśniowa Góra oraz „Biblioteka Wiejska” Klubo-Kawiarnia. W latach 1987-1992 przeprowadzono kompleksową przebudowę budynku, zniknęły kaflowe piece, powstały toalety, dobudowano kotłownię, a nad nią kostiumierię. Budynek uzyskał nowy status „Gminnego Ośrodka Kultury”. Obecnie GOK prowadzi różnorodną działalność kulturalno-artystyczną na terenie gminy, a zespoły działające przy ośrodku występują z sukcesami także poza jej granicami. W najbliższych latach gmina planuje jego remont.

Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze

W 1945 roku trzy wolnostojące w parku w Wiśniowej Górze pałacyki zajęła grupa repatriantów ze wschodu. Z czasem trzy istniejące pawilony willowe zostały przekształcone w „Dom Starców”. W latach 70 jeden z pawilonów uległ zawaleniu, w wyniku czego konieczne było wybudowanie jednokondygnacyjnego pawilonu – baraku, który miał pełnić funkcję przejściową do czasu wybudowania nowego budynku. W listopadzie 2010 r. zakończyła się inwestycja, w ramach której całkowicie ukończono budowę i wyposażono jedno ze skrzydeł domu.

Gminny Ludowy Klub Sportowy „Andrespolia”

Powstał 14 stycznia 1994 roku z inicjatywy entuzjastów sportu przy poparciu władz gminy. W rezultacie współpracy ze Szkołą Podstawową w Wiśniowej Górze rozpoczęto szkolenie dzieci i młodzieży w sekcjach koszykówki i piłki nożnej. Na uwagę zasługuje fakt, iż dzięki wspólnemu zaangażowaniu działaczy klubowych, władz samorządowych i rodziców dzieci trenujących w klubie, poczyniono wiele inwestycji: powstały dwa boiska piłkarskie (główne i treningowe), ogrodzenie, przyłącze wodne z instalacją do podlewania murawy, osadniki na ścieki oraz budynek klubowy z szatniami i węzłem sanitarnym. Poza tym wyremontowano pokój dla sędziów i magazyn sportowy oraz dobudowano świetlicę. Klub Andrespolia jest ponadto animatorem festynów rekreacyjno - sportowych dla dzieci i młodzieży.

Na terenie miejscowości Wiśniowa Góra powstał także obiekt Orlik umożliwiający aktywne spędzania czasu na boisku ze sztuczną nawierzchnią oraz boisku poliuretanowym. Ponadto, utworzony został plac zabaw i siłownia zewnętrzna. Funkcjonuje tutaj także Zakład Gospodarki Komunalnej, Ochotnicza Straż Pożarna w Wiśniowej Górze, a także dwie filie przedszkola w Andrespolu oraz zespół szkolno-przedszkolny, które obejmuje szkołę podstawową, liceum oraz oddział przedszkolny.

5. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI WIŚNIOWA GÓRA

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku miejscowości Wiśniowa Góra posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Praca nad analizą SWOT w miejscowości Wiśniowa Góra w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech miejscowości Wiśniowa Góra umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

MOCNE STRONY miejscowości Wiśniowa Góra	SŁABE STRONY miejscowości Wiśniowa Góra
– położenie miejscowości w obszarze metropolitalnym Aglomeracji Łódzkiej, – rozwój budownictwa jednorodzinnego i funkcji pomocniczych dla ośrodka centralnego, – dobry stan środowiska naturalnego i tereny o potencjale turystycznym - tereny atrakcyjne przyrodniczo – wzrost liczby mieszkańców, szczególnie młodych, spowodowany dodatnim saldem migracji, – gospodarność i aktywność zawodowa mieszkańców, – dobra współpraca społeczeństwa z Urzędem Gminy i Radą Gminy, – kapitał społeczny - duża aktywność społeczna mieszkańców, – dobrze zorganizowana i rozwijająca się aktywność gospodarcza małych przedsiębiorstw głównie rodzinnych, – dobre połączenia komunikacyjne z Aglomeracją Łódzką	– brak połączeń komunikacyjnych z ościennymi miejscowościami (np. Rzgów, Tuszyn), – niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców (problem gospodarki odpadami), – niedostateczny poziom rozwoju <i>e-government</i> (brak elektronicznego dostępu do usług publicznych przez mieszkańców i przedsiębiorców), – niedostateczny poziom rozwoju społeczeństwa informacyjnego (ograniczony dostęp mieszkańców do internetu).
SZANSE miejscowości Wiśniowa Góra	ZAGROŻENIA miejscowości Wiśniowa Góra
– rosnące zapotrzebowanie na rozwój turystyki, w szczególności weekendowej wśród mieszkańców Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, – rozwijanie współpracy z gminami sąsiednimi, – rozwój funkcji uzupełniających dla ośrodka centralnego (w szczególności funkcji sypialnej), – wykorzystanie lokalizacji dużych inwestycji w sąsiedztwie okolicznych gmin	– odpływ zdolnych ludzi do miast i za granicę, – zła polityka finansowa rządu – wzrost obciążeń finansowych samorządów i przedsiębiorców, – niestabilność i niejasność przepisów prawnych, – pogarszający się stan bezpieczeństwa publicznego, – konkurencja ościennych gmin w zakresie przyciągania nowych

inwestorów.

Przyjęta metoda pozwoliła wypracować nowe, aktualne narzędzie niezbędne do trafnego sprecyzowania zadań i kierunków realizacji projektów służących rozwojowi gminy w okresie 2022-2029. Wskazane mocne strony gminy w postaci jej zasobów strategicznych muszą zostać umiejętnie wykorzystane dla realizacji pojawiających się szans. Słabe strony, rodzące określone zagrożenia winny być umiejętnie neutralizowane.

6. PLAN DZIAŁAŃ

Zapisy zawarte w Strategii Rozwoju Miejscowości Wiśniowa Góra spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy, powiatu i województwa, tj. Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność dla obszaru Stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania „STER” oraz Strategią Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2015 – 2022. Cele i zadania określone w Strategii Rozwoju Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągania celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu. Dla potrzeb gminy Andrespol opracowano dokumenty strategiczne określające cele rozwojowe, a następnie zadania jakie powinno się zrealizować w ciągu najbliższych lat, aby poprawić sytuację społeczno-gospodarczą miejscowości wchodzącej w skład całej gminy. W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie miejscowości Wiśniowa Góra posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT. Planowanymi do realizacji zadaniami w miejscowości Wiśniowa Góra są więc:

1. Zagospodarowanie obiektu Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa jakości życia mieszkańców
- zwiększenie atrakcyjności miejscowości
- wspieranie aktywnego trybu życia
- kształtowanie przestrzeni publicznej

PRZEZNACZENIE

- powstały obiekt przeznaczony na cele rekreacji i aktywnego spędzania wolnego czasu.

2. Budowa kanalizacji sanitarnej

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa jakości życia mieszkańców
- zwiększenie atrakcyjności miejscowości
- rozwój gospodarczy
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej

PRZEZNACZENIE

- odbiór nieczystości ciekłych od mieszkańców.

3. Budowa stacji uzdatniania wody

Obejmuje zadanie pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Justynowie i stacji uzdatniania wody w Wiśniowej Górze” o łącznej szacunkowej wartości 6 mln zł.

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa jakości życia mieszkańców
- zwiększenie atrakcyjności miejscowości
- rozwój gospodarczy
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej

PRZEZNACZENIE

- dostarczanie wody do mieszkańców.

4. Rozbudowa Gminnego Ośrodka Kultury

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa jakości życia mieszkańców
- zwiększenie atrakcyjności miejscowości
- rozwój gospodarczy
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej

PRZEZNACZENIE

- realizacja imprez i wydarzeń kulturalnych.

5. Modernizacja dróg gminnych

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa jakości życia mieszkańców
- rozwój gospodarczy

PRZEZNACZENIE

- poprawa systemu komunikacji drogowej.

Wszystkie wyżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej oraz firm prywatnych.

7. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ na lata 2022 – 2029

Nazwa zadania	Możliwości finansowania	Czas realizacji	Szacowany koszt realizacji PLN
Zagospodarowanie obiektu Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji	- RPO WŁ - środki MSiT - środki własne	2022 - 2029	22 000 000,00 zł
Budowa kanalizacji sanitarnej	- PROW - środki własne	2022 - 2029	3 000 000,00 zł
Budowa stacji uzdatniania wody	- PROW - środki własne	2022 - 2029	3 000 000,00 zł

Rozbudowa Gminnego Ośrodka Kultury	- RPO WŁ - środki własne	2022 - 2029	7 800 000,00 zł
Modernizacja dróg gminnych	- środki własne	2022 - 2029	1 500 000,00 zł

8. WDROŻENIE I MONITOROWANIE STRATEGII

Wdrożenie Strategii Rozwoju Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Andrespol. Wdrożenie dokumentu zaleca się Wójtowi Gminy Andrespol, Radzie Sołeckiej miejscowości Wiśniowa Góra oraz Sołtysowi miejscowości Wiśniowa Góra.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Andrespol zaangażowane we wdrażanie Strategii Rozwoju Miejscowości Wiśniowa Góra. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.

9. PODSUMOWANIE

Opracowana Strategia Rozwoju Miejscowości zakłada w przeciągu 8 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele dokumentu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury. Zaplecze rekreacyjno – kulturowe w założeniu będzie służyło organizowania imprez dla całej miejscowej ludności.

Realizacja Strategii ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy miejscowości, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.